

هویت و منظر شهری (مطالعه موردی شهر پاکدشت)

اسماعیل ضرغامی*^۱، مهدی امینیان^۲

^۱دکترای معماری، استادیار گروه معماری، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

^۲کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

(تاریخ دریافت: ۹۱/۴/۲۸ تاریخ پذیرش: ۹۱/۸/۱۰)

چکیده

امروزه با توجه به پیشرفت‌های دنیای جدید و افزایش جمعیت و گسترش شهرها و همچنین شکل‌گیری شهرهای جدید و پیرامونی، به مسأله هویت و ایجاد حس تعلق ساکنان به مکان و شهر کم‌تر توجه می‌گردد و یا کاملاً به فراموشی سپرده شده است. یکی از مسائلی که هویت را به شدت تهدید می‌کند فرآیند جهانی شدن و پدیده دهکده جهانی است که تمام حد و مرزهای سنتی را از میان برداشته و در نهایت به جایی انجامیده که فرد می‌تواند به هر جایی تعلق داشته باشد، در حالی که در چنین وضعیتی فرد به هیچ جایی تعلق نداشته و ویژگی و هویت مکانی او از بین خواهد رفت. به این ترتیب جامعه به یک فضای فرهنگی بی هویت، بدون تشخیص و پیچیده تبدیل می‌شود. در این حالت، فضای بی‌تعیین که یک نامکان است به بستر زندگی اجتماعی تبدیل می‌شود و ارتباطی که میان مکان، فرهنگ و هویت وجود داشته به هم می‌خورد. در صورتی که با ایجاد ویژگی‌های مکانی و هویتی می‌توان حس تعلق فرد به مکان خاص و یا جامعه را ایجاد و تقویت نمود. این تحقیق به بررسی در این زمینه پرداخته و جنبه‌های منظر شهری آن را تأکید می‌کند.

برای ملموس کردن پژوهش، این تحقیق مسأله هویت شهری را از دیدگاه منظر شهری و عناصر منظر شهری مثل مبلمان شهری، فضای سبز، جداره‌ها، فضاهای شهری، مسیرهای پیاده، تبلیغات شهری، هنر شهری و نورپردازی مورد بررسی قرار داده است و همچنین عوامل مختلف فرهنگی و اجتماعی نیز در این امر دخالت مستقیم داده شده اند.

در این تحقیق از روش‌های تحقیق کیفی و همبستگی و روش تحقیق اسنادی برای استنتاج و اثبات عوامل مؤثر در هویت و منظر شهری استفاده گردیده است. از مباحث مطرح شده در پژوهش می‌توان نتیجه گرفت در بخش‌هایی از شهر که اغتشاش دیداری کم‌تری وجود دارد و عناصر منظر شهر از یک تناسب مطلوب دیداری بهره‌مند هستند، ساکنان نسبت به آن احساس تعلق نسبتاً بیشتری دارند و نیز این نتیجه به دست می‌آید که منظر شهری خوب می‌تواند باعث ارتقای هویت شهر شود.

واژگان کلیدی: هویت، هویت مکانی، مبلمان شهری، حس تعلق، منظر شهری.

Urban Landscape and Identity (Case Study: Pakdasht City)

Esmaeil Zarghami

Assistant professor, Dept. of Architecture Development, Shahid Rajaei University

Mehdi Aminian

M.A. in Architecture, Shahid Rajaei University

Abstract:

Nowadays, with the development of the modern world and population growth, urban sprawl, and the formation of new towns and peripheral, less attention has been paid to the issue of identity, the sense of place, and city residents or they have been completely forgotten.

One of the issues that threatens identity is the Globalization and Global Village, which eliminated all traditional boundaries and led eventually to the point where a person can be awarded anywhere; While in situation as such, the person does not belong to any of the places he will go away and his or her place identity is destroyed. Thus, society will turn into a cultural space without identity, dignity and becomes more complex.

The social context, in this case, of unidentified space, which is nowhere, sets to become into social life context, and the relation existed between place, culture and identity may be confused, whereas, by creating a sense of place and identity, it is possible to build and strengthen the person 's belonging sense to a specific location or society. This research has in this field studied and emphasized on the aspects of the urban landscape.

To get the study objective, this research has studied the issue of urban identity from the perspective urban landscape and urban landscape elements such as urban furniture, landscaping, walls, urban spaces, trails, urban development, urban art, lighting, and the various social and cultural factors well have been directly involved.

In this study, qualitative research methods, and the correlation methods for deriving documents and proof of identity and urban landscape factors are used. It can be concluded from the discussions in this section of the town where there is less visual disturbance, and the visual elements of the city enjoy a good proportion of visual landscape, residents have relatively more sense of belonging and they can improve the city's identity.

Keywords: Identity, location identity, urban furniture, a sense of belonging, Urban Landscape.